

Na co może liczyć geodezja i kartografia w bieżącym unijnym budżecie?

Perspektywa wciąż mglista

Branża geodezyjna z coraz większą desperacją czeka na środki z unijnego budżetu 2021–2027. Dobra wiadomość jest taka, że dla geodezji powinno być ich całkiem sporo, a zła – wciąż nie bardzo wiadomo, ile, kiedy i na co.

Jerzy Królikowski

Geodezyjnym przymiarkom do spożytkowania kolejnej transzy unijnych środków przyjrzelśmy się równo rok temu (GEODETA 4/2022). Główny wniosek z naszej analizy był wówczas taki, że choć w teorii nowy unijny budżet obowiązywał już ponad rok, to wciąż nie wiadomo było, ile środków dostanie geodezja, na co konkretnie oraz kiedy. Problem był o tyle poważny, że brak tych środków spowodował istotny spadek liczby zamówień na prace geodezyjne (GEODETA 9/2022), a to coraz poważniej odbijało się na kondycji firm wykonawczych.

Po roku postanowiliśmy sprawdzić, czy cokolwiek się zmieniło. Wysłaliśmy zatem pisma do wszystkich 16 urzędów marszałkowskich, w których zapytaliśmy, kiedy planują ogłoszenie konkursów związanych z szeroko rozumianą cyfryzacją geodezji oraz infrastrukturą informacji przestrzennej, a także czy województwa szykują własne, pozakonkursowe projekty w tym zakresie. Chcieliśmy również wiedzieć, czy samorządy zamierzają spożytkować na ten cel środki z Krajowego Planu Odbudowy (KPO). Wprawdzie to źródło pieniędzy jest na razie zablokowane przez Brukselę, ale ponoć rządząca partia jest zdeterminowana, by przed jesiennymi wyborami zmienić ten stan rzeczy. Nie omieszkałismy również zadać podobnych pytań GUGiK-owi.

DOLNOŚLĄSKIE

Już w II kwartale br. UMWD chce ogłosić konkurs, w którym będzie można składać wnioski o dofinansowanie projektów obejmujących m.in. tworzenie i modernizację systemów informacji przestrzennej oraz cyfryzację zasobów geodezyjnych. Do rozdysponowania będzie nawet 17,2 mln euro (80,6 mln zł). Należy jednak zaznaczyć, że o środki te z pewnoś-

cią będą ubiegać się również projekty niegeodezyjne. A nasza branża ma tu dodatkowe utrudnienie, gdyż związane z geodezją samorządowe przedsięwzięcia ubiegające się o dotacje muszą w pierwszej kolejności otrzymać akceptację głównego geodety kraju. W zamierzeniu GUGiK ma to zapewnić spójną cyfryzację PZGiK w skali całego kraju. Niestety, procedura ta jeszcze nie ruszyła, bo trwają ostatnie uzgodnienia z resortem funduszy. A poza tym do oceny zgłoszonego dotychczas tylko jeden projekt!

Oprócz tego woj. dolnośląskie szykuje swój własny, pozakonkursowy projekt „Transformacja cyfrowa administracji publicznej szczebla wojewódzkiego poprzez zwiększenie cyfrowych zasobów informacyjnych oraz e-usług publicznych Geoportalu Dolny Śląsk”. Jego wartość to 3,86 mln euro (18,1 mln zł).

KUJAWSKO-POMORSKIE

Urząd Marszałkowski w Toruniu zamierza modernizować samorządową geodezję głównie w ramach kontynuacji własnego projektu priorytetowego „Infotrada Kujaw i Pomorza”, realizowanego w dwóch poprzednich perspektywach. Środki wydawane będą zatem w trybie pozakonkursowym. Na prace przewidziano łącznie 30 mln zł, przy czym komponent geodezyjny ma wykorzystywać tylko część tej kwoty. Urząd planuje m.in.: rozbudować wojewódzki geoportal oraz system ERGO o bazę danych o zasobach przyrodniczych, wdrożyć serwis mapowy do wymiany informacji między społeczeństwem oraz instytucjami samorządowymi i rządowymi, a także zaktualizować BDOT10k oraz zakupić oprogramowanie do zarządzania tą bazą. Kujawsko-pomorskie zamierza ponadto kontynuować cyfryzację powiatowej geodezji – będzie ona realizowana w trybie pozakonkursowym, w ramach budowy tzw. Kujawsko-Pomorskiej Platformy Inwestycyjnej. Tu jednak konkrety

wciąż pozostają nieznane, gdyż są uzależnione od wyników negocjacji z GKG.

LUBELSKIE

Bardzo ciekawie prezentują się plany wykorzystania unijnych środków na Lubelszczyźnie. Tamtejsze powiaty ziemskie chcą bowiem kontynuować wart 187 mln zł wspólny projekt „e-Geodezja”, w ramach którego udało się zmodernizować część geodezyjnych baz oraz wdrożyć w starostwach różne e-usługi. W szacowanej na nawet 212 mln zł „e-Geodezji II” samorządy planują m.in.: zmodernizowanie EGiB dla 920 tys. działek i 308 tys. budynków, utworzenie bazy BDOT500 i GESUT dla 237 tys. ha, zeskanowanie około 3,6 tys. mb. dokumentów PZGiK, zakupienie sprzętu informatycznego oraz wdrożenie kolejnych e-usług.

Na tym jednak nie koniec, bo UMWL zamierza też ogłosić otwarte konkursy związane z:

- modernizacją geodezyjnych zasobów (planowany termin startu: maj br., wartość: 24 mln euro),
- IIP (ogłoszenie: pod koniec kwietnia br., a następnie w listopadzie br., wartość: 15,3 mln oraz 11,3 mln euro).

LUBUSKIE

W tym województwie szykuje się posucha. Jak bowiem krótko informuje nas tamtejszy Urząd Marszałkowski, w planach na lata 2021–2027 nie ma ani żadnych konkursów związanych z geodezją i kartografią, ani też wojewódzkich projektów priorytetowych.

ŁÓDZKIE

Odpowiedzi Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi są na razie bardzo ogólne, gdyż – jak nam wyjaśniono – wiele kwestii dotyczących ostatecznego kształtu regionalnego programu jest wciąż w trakcie akceptacji. Tak czy inaczej, województwo zaplanowało odrębny cel związany z cyfryzacją geodezji, choć na

razie nie wiadomo, kiedy ogłoszony zostanie nabór (na pewno nie wcześniej niż w lutym 2024 r.) oraz jaka będzie jego wartość. Pewne jest natomiast, że UMWL nie planuje realizacji własnych projektów geodezyjnych.

Urząd wskazuje jednak, że w sierpniu br. zamierza ogłosić konkurs przeznaczony dla małych i średnich przedsiębiorstw, w ramach którego mogą one uzyskać pożyczki na preferencyjnych warunkach na wdrażanie rozwiązań Przemysłu 4.0 (a więc np. tak popularnej ostatnio w geodezji automatyzacji).

MAŁOPOLSKIE

Mało szczegółów również w Małopolsce. Na dziś wiadomo, że w tym województwie geodezja wspierana będzie jedynie w trybie konkursowym, a zatem nie ma co liczyć – jak w poprzedniej perspektywie – na jeden duży ogólnowojewódzki projekt. W planach UMWM jest odrębny konkurs dla naszej branży, ale wciąż nie wiadomo, kiedy zostanie ogłoszony i jaka będzie alokacja środków.

MAZOWIECKIE

Na Mazowszu nie ma co liczyć na nabory w trybie konkursowym. W planach jest za to duży wojewódzki projekt pn. „Rozwiązania cyfrowe dla mazowieckiej administracji”, który będzie zawierał elementy dotyczące cyfryzacji danych geodezyjnych. Przewiduje on chociażby budowę systemu teledetekcyjnego będącego częścią Mazowieckiego Systemu Informacji Przestrzennej, przygotowanie centralnego środowiska analitycznego danych przestrzennych oraz modernizację węzłów lokalnych IIP (np. w zakresie portali mapowych). Koszt całego projektu szacowany jest na 188 mln zł, ale ile będzie wart komponent geodezyjny – tego jeszcze nie wiadomo.

Województwo mazowieckie jest o tyle ciekawe, że jako jedno z niewielu zadeklarowało chęć wykorzystania środków z KPO na geodezję. Tu plany są całkiem ambitne. W przyjętym niedawno przez Zarząd Województwa Programie Transformacji Cyfrowej 2023–2024 przewidziano np. cel „Dostosowanie do obowiązujących przepisów prawa danych PZGiK szczebla powiatowego w zakresie baz danych

przestrzennych”. Prace te miałyby być realizowane w latach 2023–2028 i pochłonąć nawet 120 mln zł. Dla powiatów, które przystąpią do tego projektu, planowane jest m.in. wykonanie modernizacji EGIB (nawet dla 700 obrębów), aktualizacja bądź zakładanie baz BDOT500, GESUT i osnowy szczegółowej (prace miałyby objąć około 90 baz), a także cyfryzacja dokumentów PZGiK. Środki KPO miałyby ponadto wesprzeć aktualizację BDOT10k (nawet za 20 mln zł).

W Programie Transformacji zapisano też wart 60 mln zł projekt zakładający powstanie regionalnego centrum pozyskiwania danych za pomocą bezzałogowych systemów powietrznych.

OPOLSKIE

W tym regionie sporo znaków zapytania. Na dziś wiadomo tylko, że województwo nie zaplanowało własnego projektu priorytetowego. Ogłoszony zostanie jednak konkurs z zakresu cyfryzacji i e-usług publicznych, gdzie szanse będą miały również projekty dotyczące geodezji, oczywiście po akceptacji GGK. I tu jednak nie jest znany ani termin ogłoszenia (na pewno nie wcześniej niż w lutym 2024 r.), ani alokacja środków.

PODKARPACKIE

W poprzedniej perspektywie województwo to wraz z powiatami zrealizowało projekt geodezyjny o wartości aż 178 mln zł. W tej perspektywie nie ma już takich planów.

Bing Image Creator

Głównym zadaniem tej placówki będzie gromadzenie danych z dronów wraz z ich przetwarzaniem i analizą w celu zapewnienia wsparcia w realizowaniu zadań własnych związanych np. z monitoringiem infrastruktury, ochroną środowiska, zarządzaniem kryzysowym, rolnictwem czy obsługą imprez masowych i promocją regionu.

Starostwa zainteresowane cyfryzacją geodezji mogą natomiast uczestniczyć w konkursach z zakresu rozwoju infrastruktury danych przestrzennych oraz wdrażania działań digitalizacyjnych. W pierwszym przypadku alokacja środków i termin ogłoszenia nie są jeszcze znane. W drugim można liczyć na 190 mln zł i ogłoszenie naboru pod koniec kwietnia br.

PODLASKIE

Także w tym województwie niewiele jeszcze wiadomo. Pewne jest, że projekty geodezyjne będą mogły szukać dofinansowania w ramach otwartych konkursów. Ale kiedy zostaną ogłoszone oraz jaka będzie alokacja, nie jest jeszcze wiadome. Jak ponadto informuje UMWP, w ramach tej perspektywy nie jest planowane ogłaszanie żadnych geodezyjnych projektów priorytetowych.

POMORSKIE

Takie przedsięwzięcie planowane jest za to na Pomorzu – mowa o szacowanym na 5 mln zł projekcie pn. „Pomorski Węzeł Informacji Przestrzennej”. Jak wyjaśnia UMWP, celem tego działania ma być wzrost efektywności dostępu do informacji o województwie poprzez budowę aplikacji wraz z zasilaniem jej danymi geoprzestrzennymi baz danych prowadzonych i wykorzystywanych przez komórki Urzędu Marszałkowskiego i jednostki organizacyjne samorządu województwa do realizacji ich zadań.

Jeśli zaś chodzi cyfryzację powiatowej geodezji, to wprawdzie w wojewódzkim programie przewidziano wsparcie takich projektów, ale na razie nie wiadomo, czy stanie się to w drodze otwartych naborów.

Tak czy inaczej pomorskie samorządy już teraz przygotowują się do spożytkowania tych funduszy. Porozumienie ws. przygotowania wspólnego projektu zawarli niedawno wóldarze powiatów: starogardzkiego, kwidzyńskiego i sztumskiego oraz miasta Słupsk. Liczą oni na pozyskanie nawet 5 mln zł na utworzenie baz BDOT500 i GESUT zgodnych z obowiązującymi regulacjami, a także na opracowanie ortofotomapy regionu.

ŚLĄSKIE

Do momentu zamknięcia kwietniowego wydania GEODETY Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego nie przesłał odpowiedzi na nasze pytania.

ŚWIĘTOKRZYSKIE

Wygłąda na to, że w tym województwie geodezja niewiele skorzysta z nowej perspektywy. Jak bowiem informuje nas Urząd Marszałkowski w Kielcach, na razie nie są planowane ani żadne geodezyjne projekty priorytetowe, ani też otwarte nabory pod kątem naszej branży.

Samorządowcy mają za to ambitny plan wykorzystania środków z KPO – chcą pozyskać z niego nawet 300 mln zł na projekt „Świętokrzyski System Informacji Przestrzennej”. Celem prac ma być zwiększenie dostępności cyfrowych danych poprzez ich pub-

likację do dowolnego wykorzystania. Zostanie to uzyskane przez udostępnienie usług sieciowych wraz z wystawieniem interfejsów/mechanizmów pozwalających na komunikację z innymi systemami oraz urządzeniami mobilnymi. Wdrożenie projektu objęłoby m.in.: budowanie i aktualizację baz danych, zwiększanie funkcjonalności SIP-u, zbudowanie mechanizmów pozyskiwania danych teledetekcyjnych, zakup infrastruktury sprzętowo-systemowej lub usług chmurowych oraz szkolenia.

WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Również z Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie nie uzyskaliśmy jakichkolwiek wyjaśnień.

WIELKOPOLSKIE

„Ze względu na trwające ustalenia pomiędzy Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej a Głównym Geodetą Kraju odnośnie zasad realizacji projektów z zakresu e-geodezji zakres ten został póki co wyłączony z przewidywanego naboru w Działaniu 1.3 FEW Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych. Nabór w tym zakresie zostanie przeprowadzony po dokonaniu ostatecznych ustaleń na szczeblu krajowym” – wyjaśnia nam Urząd Marszałkowski w Poznaniu. Dodaje jednocześnie, że w województwie szykowany jest odrębny geodezyjny projekt priorytetowy pn. „Infrastruktura Informacji Przestrzennej”. Za kwotę około 20 mln zł urząd chciałby zająć się: tworzeniem, modernizacją i aktualizacją geodezyjnych rejestrów publicznych oraz standardowych opracowań kartograficznych i tematycznych, a także cyfryzacją danych planistycznych i budową e-usług. Na wdrożenie e-usług województwo planuje ponadto pozyskać 7 mln zł z KPO.

ZACHODNIOPOMORSKIE

„W ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021–2027 w obszarze cyfryzacji zaplanowane zostały środki na cyfryzację danych przestrzennych, jednak nie przewidujemy konkursów akurat w tym zakresie. Planowany projekt w trybie niekonkurencyjnym będzie dotyczył »Rozbudowy Regionalnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej«” – wyjaśnia nam krótko tutejszy Urząd Marszałkowski. Jak dodaje, na razie wartość szykowanego przedsięwzięcia nie jest znana.

GUGiK

Czekając na uruchomienie środków z nowej perspektywy, wielu przedsiębiorców geodezyjnych ze szczegól-

nie dużą nadzieją patrzy na GUGiK. Wszak w poprzedniej perspektywie chciał on pozyskać z tego źródła nawet ponad 400 mln zł. Czy w budżecie 2021–2027 ambicje Urzędu będą równie duże? Na razie trudno stwierdzić.

Na dziś wspólnie z Ministerstwem Cyfryzacji GUGiK przymierza się do realizacji projektu „Smart Geoportal Service”. Jego celem ma być zwiększenie dostępności usług oraz zbiorów danych będących w dyspozycji administracji publicznej, a także poprawa jakości i interoperacyjności usług publicznych wraz z zapewnieniem ponownego użycia danych przestrzennych. „Planowane do realizacji w ramach projektu e-usługi będą wspomagały m.in. zarządzanie w administracji publicznej np. w zakresie »smart environment«, poprzez wizualizację i algorytmiczne zarządzanie danymi (np. w zakresie zarządzania wodą, odpadami, jakością powietrza, energią)” – wyjaśnia GUGiK.

Urząd szykuje ponadto przedsięwzięcie pn. „Integracja PZGiK”. Z ogólnych wyjaśnień wynika, że w ramach tej inicjatywy planuje się realizację działań mających na celu zapewnienie integracji danych i usług PZGiK na poziomie krajowym w zakresie baz prowadzonych przez powiaty na podstawie *Prawa geodezyjnego i kartograficznego*.

Szczegółowe zakresy obu projektów, w tym ich budżet i terminy realizacji, nie są jeszcze znane. Nie wiadomo ponadto, czy będą one finansowane ze środków Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy (kontynuacji Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa), czy może z KPO.

W poszukiwaniu wniosków

Na papierze plany GUGiK-u, województw czy powiatów prezentują się generalnie całkiem nieźle. Sęk w tym, że przecież obecna unijna perspektywa trwa już ponad 2 lata, a środki z KPO powinny być w zaawansowanej fazie wydawania. Tymczasem wokół wykorzystania tych sporych sum na projekty geodezyjne wciąż jest więcej pytań niż odpowiedzi.

Wiele wskazuje zatem na to, że powtórzy się scenariusz z poprzedniej perspektywy. Na razie firmy geodezyjne będą zatem musiały uzbroić się w cierpliwość i zaciskać pasa, by za rok czy dwa nie móc opędzić się od zleceń. Wtedy znów będzie się mówiło o braku rąk do pracy i przetargowych ofertach znacznie przekraczających budżet zamawiającego. To już nasza trzecia unijna perspektywa, a wygląda na to, że z dwóch poprzednich nie wyciągnęliśmy żadnych konstruktywnych wniosków.

Jerzy Królikowski